

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODružnice:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 28. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri pošttem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PAPEN SE BO POGAJAL

V prihodnjih dneh bo pričel Papen pogajanja s strankami v svrhu sestave vladne večine — Centrum in bavorski klerikalci za vstop v vlado

Berlin, 8. novembra. Včerajšnje državno-zborske volitve kažejo očividni padec narodno-socialističnega pokreta in so na drugi strani preproste koalicio med narodnimi socialisti in centrom. Dela-zmožnost državne vlade se je z novim parlamentom slej ko prej poslabšala. Odločitve tudi te volitve niso prinesle. Nazadovanje narodnih socialistov ni tako veliko, da bi se moglo govoriti o hudem porazu narodnih socialistov. Katastrofe Hitler ni doživel, ker je njegova stranka ostala še dalje najmočnejša. Omembe vredno je ojačenje vladni naklonjenih strank, kar pa je stvarno brezpomembno, ker imajo proti sebi masivno opozicijo. Brez sodelovanja ali vsaj toleriranja narodnih socialistov državna vlada v državnem zboru ne bo mogla ničesar opraviti, ker bo Hitler s komunisti lahko odklonil vsak predlog državne vlade. V ostalem je vprašljivo, ali bo centrum sedaj obnovil pogajanja z narodnimi socialisti. Zdi se, da se nagiba mnogo bolj Papenu.

Državni kancelar Papen si bo po vsej priliki prizadeval sestaviti vlado narodne koncentracije brez socialnih demokratov. Državna vlada se bo sestala jutri k posvetovanju o položaju. Glavni predmet njenih posvetovanj bo, kakor piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, taktika vlade in njen delovni program. Razpravljalo se bo tudi o rekonstrukciji vlade. Za enkrat računajo z odstopom prehranjevalnega ministra Brauna, čigar načrt je zadel na vseh koncih in krajih na odpor. Z druge strani se zatrjuje, da minister Braun ne bo v celoti vzdržal svojih prvotnih zahtev in bo ostal še nadalje v vladi.

Berlin, 8. novembra. Izid parlamentarnih volitev kaže splošno pretakanje glasov iz narodno-socialistične, socialno-demokratske in delno tudi iz centruma h komunistom, nemškimi nacionalcem in nemški ljudski stranki. Oseka glasov pri narodnih socialistih se kaže zlasti pri dveh heterogenih skupinah, namreč pri onih volilcih, ki so 31. julija prešli iz nemško-nacionalnega tabora k Hitlerjevemu in so se sedaj vrnili k svoji prejšnji stranki, ter pri onih iz radikalnega Hitlerjevega krila, ki so prvič glasovali za Hitlerja, sedaj pa za komuniste. Tudi socialni demokrati so izgubili nekaj od svojega zadnjega števila glasov, vendar pa je ta izguba skoro neznatna. Za Papenove kabinet je vsekakor važen porast nemško-nacionalnih glasov. Nemška nacionalna stranka je sedaj pridobila 15 novih mandatov. Vsekakor pa so včerajšnje volitve izvale nov položaj v parlamentu, ki se je glede na svojo delovno sposobnost bistveno poslabšal. To je vsebina Papenove moralne zmage. Narodni socialisti in centrum ne bodo mogli več ogražati vlade z morebitno večinsko koalicijo. Na drugi strani tudi ni računati na Hitlerjevsko-komunistično sodelovanje v opoziciji. Delovna sposobnost parlamenta se je na ta način toliko poslabšala, kolikor se je izboljšal položaj izvenparlamentarne Papenove vlade.

Po informacijah iz poluradnih krogov bo novi nemški parlament sklican na prvo svojo sejo bržkone 6. decembra. Na tej seji bo novi parlament izvolil predsedništvo, nakar bo odločen do januarja prihodnjega leta. Velike parlamentarne razprave bodo torej šele meseca januarja. Na dnevnem redu bodo po vsej priliki širša načelna in ustavna vprašanja.

Dunaj, 8. novembra. AA. Vsa volilna kampanja se zdi, da je bila zaman in da ima Papen v rokah vnovič dekret o razpustu parlamenta, pravi dunajski »Tag«. Tudi večina drugih avstrijskih listov je istega mnenja. Vsi ugotavljajo, da so narodni socialisti znatno padli in da je sen o diktaturi nacionalno-socialistične stranke za zmerom pokopan.

Berlin, 8. novembra. S. Sodišča sodijo zelo naglo in zelo strogo o prestopkih oseb za časa prometne stavke. Za razne medklice, ki so bili namenjeni potnikom v cestni železnici ali pa delavolnim uslužbencem cestne železnice, so sodišča kaznovala prizadele z večmesečnimi zapornimi kazni. Vsi zločinci sabotaže pa čakajo pod naslovom »veleizdajec« obsojbe.

Papen pri Hindenburgu

Berlin, 8. novembra. AA. Predsednik republike v. Hindenburg je včeraj v ponedeljek popoldne delj časa konferiral z državnim kancelarjem Papenom, ki mu je ostal položaj, ki je nastal po izidu parlament. volitev. Čeprav ni o tem razgovoru izšel nikak komunique, v političnih krogih vsa-

dar mislijo, da sta Hindenburg in Papen govorila o tem, da bi bilo potrebno pridobiti več strank za sedanjo vlado. Baje se kaže centrum in bavorska ljudska stranka zdaj po volitvah bolj pristopni za pogajanja kakor pred volitvami. Pričakujejo, da bo kancelar prav v kratkem začel razgovore z vsemi strankami.

Komunisti zahtevajo takojšnje sklicanje državnega zbora

Berlin, 8. novembra. Novo izvoljeni komunistični poslanci so imeli svojo prvo konferenco, na kateri so sklenili, zahtevati

takojšnje sklicanje državnega zbora. Na prvi seji bodo predlagali nezaupnico Papenu in vladi ter predložili tudi predlog, naj se takoj izpuste na svobodo vsi oni, ki so bili aretirani zaradi prometne stavke, kakor tudi, da se razveljavijo vse sodbe, ki so bile izrečene v zvezi s to stavko.

Stavka v Berlinu končana

Berlin, 8. novembra. Prometna stavka v Berlinu je bila v pretekli noči ukinjena. Centralni stavkovni odbor je o polnočni sklenil, pozvati delavstvo, da je bil promet v veliki večini že obnovljen in bi bilo vsako nadaljevanje stavke brezpredmetno.

Herriot za zблиžanje med Francijo in Italijo

Odnosaji med obema sosedoma se morajo postaviti na realne in pametne osnove

Pariz, 8. novembra. Ministrski svet je imel snoči daljšo sejo, na kateri je izrazil svoje zadovoljstvo zaradi ugodnega vtisa francoskega razorožitvenega načrta v Ženevi in izjav, ki jih je podal zadnje dni ministrski predsednik Herriot.

Po seji ministrskega sveta je Herriot sprejel novinarje in jim v nevezanem razgovoru izjavil, da so se izglede francoskega razorožitvenega načrta po ekspoziciji vojne ministra Paula Boncourja v Ženevi zelo izboljšali. Francoski načrt vsebuje vse glavne elemente sodobnega mednarodnega položaja, to je razsodišče, varnost in razorožitev. Herriot je trdno prepričan, da bodo morale vse druge države resno proučiti francoski načrt, ki jim omogoča, da ga s svoje strani še izpopolnijo.

Herriot je nato prešel na odnosaje Francije do Italije in naglasil, da je skrajni čas, da se postavijo ti odnosaji med obema sosednima državama na trezne in pametne osnove. Režim neprestanega zbadanja, ki je zavladal po svetovni vojni, se ne sme in ne more več nadaljevati. V prvih letih po vojni so se zgodile Italiji mnoge moralne krivice. Italijanski narod je zelo razgiban in ne more prenašati, da bi se ga stalno odrivalo na stran. Italija bi bila za časa svetovne vojne lahko ostala nevtralna, vendar pa je posegla v svetovno vojno na strani antante, čeprav je bilo takrat že jasno, da bo ta vojna strašna.

Naposled je Herriot izrazil svoje zadovoljstvo, da je kongres radikalne stranke podrobno razpravljal o potrebi ločitve notranje in zunanje politike.

Sklicanje Narodne skupščine

Beograd, 8. novembra. M. Seja Narodne skupščine je sklicana za četrtek dne 10. t. m. ob 10.30 dopoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. Razprava o načrtu zakona o zobozdravniških in zobnih tehnikih. 2. Mednarodna konvencija sklenjena s Poljsko glede kulturnih odnosajev. 3. Izvolitev odbora za zakonski načrt o izpremembah zakona o gozdovih.

Občinski zakon

Beograd, 8. novembra. M. Včeraj je notranji minister predložil Narodni skupščini zakon o občinah.

Povratak ministrov v Beograd

Beograd, 8. novembra. M. Davi so se vrnili v Beograd ministri gg. dr. Kramer, Ivan Pucelj in Juraj Demetrovič, ki so se preko nedelje mudili na shodih JRKD v Mariboru in v Gospiću.

Beograd v temi

Beograd, 8. novembra. p. Snoči je bil Beograd od 5. do 9. zvečer brez luči. V električni centrali je nastal vojni defekt, ki ga dolgo niso mogli popraviti. Prekinitev toka je povzročila v mestu pravačo zmedo. Trgovci so morali trgovine zapreti, v javnih lokalih pa so prižigali sveče in petrolejke, da gostje niso sedeli v temi. Najhuje pa so bili prizadeti uradniki in delavci, ki stana-

Pariz, 8. nov. s. Ob zaključku strankinega dneva radikalne stranke je imel ministrski predsednik govor o odnosajih med Francijo in Italijo. Njegove izjave pomenijo odločilen taktični preokret radikalne stranke v interesu francosko-italijanskega zblizanja. Herriot je med glasnim odobravanjem zborovalcev izjavil, da nič ne more biti slabšega, kot če bi nastal nesorazum in če bi prišla Francija v opozicijo z velikim narodom, ki je šel z njo na vojno in ki morda ni bil vselej deležen moralne pravice. Bilo je nekaj neupredvidnosti in besed, ki se jih ne sme rabiti proti narodu, čigar nagrobni spomeniki iz vojne so prav tako številni kot v Franciji.

Odmev v Londonu

London, 8. novembra. Diplomatski dopisnik Daily Telegrapha piše, da pripisujejo v londonskih diplomatskih krogih veliko važnost izjavam francoskega ministrskega predsednika Herriota glede bodočih odnosajev med Francijo in Italijo. V tem vidijo dalekosežno izpremembo v osnovnih odnosajih med tema dvema državama. Zblizanje med Italijo in Francijo more roditi dalekosežne izpremembe v mednarodni politiki, in ni dvoma, da bi to zelo pripomoglo k ureditvi sodobnih evropskih problemov, ki so se baš v zadnji dobi tako zelo poostriili. Jasno je, povdarja list, da bi ob nadaljevanju dosežanega razmerja med Francijo in Italijo prišlo neizogibno do tesnejšega zblizanja med Italijo in Nemčijo, kar bi vsebovalo največjo nevarnost za svetovni mir. Zato je treba to akcijo Herriota z vsemi silami podpreti.

jejo daleč na periferiji, kajti tudi tramvaj se je ustavil, ker je bil podan sum, da gre morda za akt sabotaže, je odšla v centralo policijska komisija, ki je uvedla preiskavo. Izkazalo pa se je, da je defekt docela slučajne narave, in da o kaki sabotaži ni govora.

Beogradska »podganska« afera

Beograd, 8. novembra. Takozvana beogradska podganska afeta zavzema vedno večji obseg. Danes je narodni poslanec Jovan Misirić vložil interpelacijo na notranjega ministra, v kateri poudarja, da je ves Beograd že 10 dni razburjen zaradi te afe-re. Interpelant zahteva, naj ministarstvo uvede najstrožjo preiskavo in kaznuje krivce. Kakor znano, je beogradska občina odredila za prve dni novembra sistematično zatiranje podganske namloge. V to svrhu je mestni sanitetni referent pripravil prepart neke trdke, ki pa je zelo drag. Trdka bi na ta način zaslužila okrog 10 milijonov. Beogradska listi pa so začeli to kritizirati in opozarjati na to, da je cela vrsta drugih, mnogo cenejših, a prav tako uspešnih sredstev. Posledica tega je bila, da je bil sanitetni šef mestne občine in še več drugih višjih uradnikov suspendiranih. Pokončava-nje podgan je zaenkrat izostalo.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Predsedniške volitve v Ameriki

Rezultati bodo znani šele jutri. - Za agitacijo so izdali stotine milijonov. - Rooseveltova zmaga zagotovljena

New York, 8. novembra. Danes se vrše v Zedinjenih državah volitve predsednika. Volilna agitacija je dossegla že včeraj svoj vrhunec. Zaključila sta jo oba glavna kandidata, dosedanji predsednik Hoover in njegov najresnejši konkurent, newyorški guverner Roosevelt s svojimi govori v ameriškem radiju. Republikanska stranka je izdala v volilnem boju za Hooverja za agitacijo nad 2 milijona dolarjev, to je preko 100 milijonov dinarjev. Ta ogromni znesek so zbrali njegovi pristaši, med katerimi so skoro vsi večji industriji s Fordom na čelu. Še mnogo več so izdali agitatorji Roosevelta, tako da je šlo za volitve na stotine milijonov dinarjev. Hoover je govoril po radiju nad eno uro. Ko pa je dosegel v svojem govoru višek, ga je točno ob 22. prekinil njegov konkurent Roosevelt, ki je bil najel vse radio-postaje Zedinjenih držav za to uro.

Agitacija je bila z obeh strani zelo žilava in ni izbirala sredstev. Poleg radia, letal in vseh drugih modernih načinov propagande so se agitatorji posluževali tudi nevarnih sredstev. V zadnjih dneh je bilo več demonstrativ-

nih atentatov na enega in drugega kandidata. V Madisonu so aretirali tri dijakke, ki so obtoženi, da so kradli dinamit, hoteli izvršiti atentat na predsednika Hooverja.

Po splošnem mnenju ameriških političnih krogov je Rooseveltu že vnaprej zmaga zagotovljena. V 40 državah bo skoro gotovo dobil večino, tako da bo imel od 531 volilnih mandatov skoro gotovo 400 do 450. Kljub temu, da je izid volitev že vnaprej več ali manj znan, pričakuje vsa javnost z največjo napetostjo končni rezultat.

Pri današnjih volitvah ima volilno pravico 47 milijonov ljudi, moških in žensk. Priseljenci se bodo, kakor zatrjujejo, v velikem številu udeležili volitev. Njih glasovi se bodo razdelili po vsej priliki na enaka dela med Hooverja in Roosevelta. Čehi bodo enodušno volili Roosevelta, večina švedskih, norveških in finskih priseljencev pa bo oddala svoj glas za Hooverja.

V vsej državi bodo bdeli pozno v jutro, da izvedo za izid volitev. Newyorška plešča in kabareti bodo odprti do 5. ure zjutraj. Letalske in železniške družbe bodo potnike sproti radiotelegrafsko obveščale o poteku glasovanja.

Slava vozaškega eskadrona

Ljubljana, 8. novembra.

Dravski vozaški eskadron, ki ima svoje prostore v vojašnici kralja Petra I. na Poljanah, je priredil danes kakor vsako leto na ta dan slavo svojega patrona Sv. Dimitrija. Slava se je vršila ob 11. udeležili so se je najodličnejši predstavniki naše javnosti, zastopniki banovine, občine in raznih uradov, divizionar general Ilić, komandanti tukajšnjih poškovi itd. Goste je sprejemal domačin konjeniški kapetan I. klase g. Dragoljub Ilić. Naprej se je vršila služba božja, potem pa rezanje kolača.

Po službi božji so povabljeni zbrani gostje zasedli mize. Eskadron je nagovoril divizionar general Ilić, nato se je pa ob zvokih godbe dravske divizije razvila prav animirana zabava. Gostom na čast je bila prirejana zakuska, pogosteni so bili pa tudi vojaki.

Ne hodite po železnici

Kranj, 8. novembra.

Kljub temu, da se je zgodilo že nešteto nesreč, ker ljudje ne upoštevajo prepovedi, ki jih izdajo železniške oblasti glede prepovedane hoje po železniških progah, so ljudje še vedno skrajno neupredvidni in tako sami izzivajo usodo. Tudi v Kranju se je pripetila danes nesreča, ki bi je gotovo ne bilo, če bi se ponesrečenka ravnala po predpisih in ne hodila po prepovedani poti.

Davi ob 7. se je pripeljala z gorenskim vlakom iz Zirovnice 16-letna Hilda Gatej, ki se uči pri šivilji Konjedičevi na Kalvariji pod Šmarjeto goro. Vsak dan se zjutraj pripelje z doma in se zvečer z vlakom zopet vrača. Ko pa davi šivilje ni bilo doma, se je s prvim prihodnjim vlakom zopet vrnila domov. Odsila je proti postaji po pespiti, ki vodi s Kalvarije po bregu naravnost na postajo, ki pa je od železniške uprave strogo prepovedana. Pot namreč vodi preko vseh tirov, kjer navadno premikajo vlake, tako da je hoja tod skrajno nevarna. Ker pa je vlak bil že na postaji in se je dekle očividno bala, da bi ga zamudila, je seveda šla kar po tej najkrajši poti na kolodvor. Prav ta čas pa je na tem kraju premikala lokomotiva, ki so jo malo prej odklopili od ljubljanskega brzega vlaka. Do Kranja privozita namreč vedno dve lokomotivi zaradi velikega vzpona proge, v Kranju pa eno lokomotivo odklopijo in jo s prihodnjim vlakom pošljejo nazaj. Pogled na progo je zastrinjal vagon, ki je stal na prvem tiru. Dekle je bilo baš za vagonom, ko je privzila lokomotiva, tako da je ni mogla opaziti. Ko pa je stopila izza vagona na drugi tir, jo je lokomotiva že zagrabila in vrгла v stran. Padla je tako nesrečno, da je prišla z desno nogo pod kolesa lokomotive ter ji je odrezalo nogo nad členkom. Odrezano stopalo se je držalo samo še za opek pas kože.

Uradni zdravnik g. dr. Fajdiga je ponesrečenki nudil prvo pomoč ter odredil takojšnjo prevoz v ljubljansko bolnico, kjer so ji morali nogo odrezati. Naj bi bila ta tragična nesreča resen opomin, kako nevarna je hoja po prepovedanih poteh ob železniških objektih!

Nesreče in pokolji

Ljubljana, 8. novembra.

Tudi včeraj in danes so morali v ljubljansko bolnico prepeljati več žrtev lažjih in težjih nesreč, poleg tega pa tudi dve žrtvi junakov noža, od katerih se ena bori s smrtjo. V bolnici je takoj po prevozu umrl neki mož, ki je bil težko bolan.

SMRT PO PREVOZU V BOLNICO.
Včeraj okrog 8.30 zjutraj so našli stanovanca št. 2 na Sv. Petra cesti nemškega možga. Sprva se ni ničesar zmenil zanj, ker so mislili, da je vvinjen. Ker se pa mož le ni gnil, so pozvali na pomoč reševalno postajo. Reševalni avto je nezvestnega možga prepeljal v bolnico, kjer je za kmalu po prevozu umrl. Bil je to 60 letni Jurij Mrak, upokojeni dacar iz Male Kostevnice 65 pri Litiji. Mož je bil že dolgo tuberkulozen in je bila bolezen v zadnjem stadiju.

32 SUNKOV Z NOŽEM.

Danes so prepeljali v bolnico Franca Slatnerja, delavca srezkega cestnega odbora v Kamniku, stanujočega v Godiču, ki je bil razmesarjen po vsem telesu in tudi po glavi. Njegov podvignj nasprotnik ga je v pravem pomenu besede masakriral. Slatnar se je vračal sinoči iz gostilne domov, na cesti ga je pa napadel France Zemljan iz Kregarjev in ga začel obdelavati z nožem. Zadal mu je 32 sunkov. Vzrok napada ni znan, baje gre za staro sovraštvo. Slatnerjevo stanje je zelo kritično.

Druga žrtev junaka noža je pa bil 26-letni posestnikov sin Janez Pavlič iz Zlatega polja pri Kamniku, ki ga je v soboto nekdo med prepriom sunil z nožem v glavo in v levo pleče.

RAZNE NESREČE.

Na Krakovskem nasipu se je snoči ponesrečil 33 letni mesarski pomočnik France Podkov. Razkladal je drva z voza in ko je skočil z voza, se je po nesreči nataknil na moda in si jih pretrgal. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnico. — Včeraj popoldne se je pri prenašanju pohištva ponesrečil postrešček Urban Dolinar iz Ljubljane. Padel je v Vegovi ulici po stopnicah in se nekoliko pobil po obrazu. — Delavec France Lamiske iz Gozda pri Kamniku se je na Veliki planini pri sekanju drv nevarno vsekval v levo roko.

Obletnica premirja

Beograd, 8. novembra. p. V vsej državi se bo 11. novembra proslavil dan premirja v svetovni vojni. V vseh šolah se bodo vršila predavanja, a z dveminutnim molkom bo pokazano spoštovanje žrtvam svetovne vojne. Beogradska, zagrebška in ljubljanska radio-postaja bodo priredile posebna predavanja.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devise: Amsterdam 2312.63 — 2323.99, Berlin 1361.80 — 1372.60, Bruselj 799.96 do 808.90, Curih 1108.35 — 1113.85, London 190.03 — 191.63, New York ček 5780.47 do 5758.73, Pariz 225.79 — 226.91, Praga 170.40
INOZEMSKA BORZE
Curih. Pariz 20.3725, London 17.175, New York 518.87, Bruselj 72.75, Milan 26.88, Madrid 42.45, Amsterdam 208.66, Berlin 123.06, Sofija 3.74, Praga 15.375, Varšava 58.40, Bekezešta 3.085.

